

POKROK ZÁPADU

ZALOŽEN ROKU 1871.—ROČNÍK XXVIII.

NEB., V PÁTEK 12. SRPNA 1898.

Dvojtýdenníku: ROČNÍK VI. číslo 95.

Mír jest zajistěn.

Španělsko opustí Kubu, Porto Riko a Manilu.

Krvavá řež na Filipínách.

Povstalci bombardovali Manilu.

Naše vítězství na Porto Riku.

Konec války blízký.

Španělská vláda vyjádřila svůj souhlas s americkým protokolem a nařídila vyslanci Cambonovi aby jménem jejím též podepsal. Bezodkladné zakončení války lze nyní očekávat. Hlavním základem amerických podmínek bylo opuštění Kubu, Porto Rica a Manily se strany Španělska a k tomu v Madridě, dohnání byvše nutností, svolili. Podrobnosti smlouvy míru vypracuje společná komise. V úředních kruzích španělských převládá náhled, že nebude třeba svolati kortesy až někdy ku konci září, kdy všecko bude hotovo a pouhého schválení třeba bude.

Jakmile odtáhne španělské vojsko, armáda naše obsadí všechna města v odevzdaných krajích, aby pořádek byl zachován. Úmyslem prezidentovým jest rozšíření vojenskou vládu, jaká je nyní v platnosti v Santiagu, na celý ostrov Kubu a až úplný pokoj tam nastane, vyzván bude lid, aby prostřednictvím svých zástupců navrhl si soustavu vlastní vlády. Přítomnost vojska zaručí, že skutečně vůli lidu dán bude průchod. Pro Porto Rico bude ovšem třeba vypracovati systém trvalé vlády. Když však většina lidu kubánského si přála přivtělení ku Sp. Státům, bude jim vyhověno.

První bitva na Filipínách.

Americká krev tekla už na dalších ostrovech Filipinských. V neděli večer dne 1. srpna udeřili Španělové na naše zákopy mezi Cavite a Manilou a v rozzuřivší se bitvě jedenáct amerických vojáků bylo zabito a 44 zraněno. V pondělí došlo opět ku srážce, v níž usmrčen byl jeden náš voják a v úterý vyžádala si střelba španělská tři oběti v amerických řadách. Generál Merritt oznamuje, že Mac Arthurova divise dorazila do Cavite 31. července. Během plavby událo se pět úmrtí, ale žádná náhoda nevyvukla. Ve zprávě o první bitvě chválí velící generál chrabrost vojska, jak pravidelného, tak i dobrovolnického.

Německý parník Petrarch, jenž opustil Manilu 6. srpna, přinesl do Hong Kongu zprávu, že Španělové bylo 3,000, když na americké zákopy udeřili. Střed jejich byl však roztrášen americkou palbou a tu pčinu byli k ústupu. Obnovili sice útok, ale nevedlo se jim lépe a proto uchýlili se do houští, odkud neustále stříleli. Povstalci během zápasu zůstali nečinní.

Ve zvláštním kabelogramu New York Worldu vyličována je neobrozenost sborů dobrovolnických a znamenitá kázeň pravidelného vojska. Nepřítel byl již na záko-

pech, když ohroženému desátému pluku Pennsylvanskému dostalo se posily. V době té zuřila děsná bouře a s oblak jen se lilo. Vojáci naši však přiblížili se přes smrtelný oheň téměř až k samým Španělovům a celé řady jejich kosili pravidelnými salvami výstřelů. Batterie dělostřelectva z Utah pod velením kapitána Younga zvláště se proslavila. Vojáci sami vlekli děla, která až po nápravu zabořovala se do rozmoklé půdy. Dvě děla objela kolem křídla a chrčila zkázu do řad španělských. Nepřítel byl odražen a ustoupil ve zmatku. Naše pěchota vyčerpala veškerý náboje a nepronásledovala prchajících. Ani píď půdy nebyla ztracena, ale na scénu v příkopech nikdo z přítomných tak brzy nezapomene. Ve fialové záři blesků bylo viděti mrtvé a umírající ve vodě smíšené s krví, avšak ani bolest, ani rozpoutané živly závodící s člověkem v díle zkázy nevyvnutily povzdychu na raněných. Oni pobízeli ještě své soudruhy a podávali jim pásy s patronami.

Během noci španělské přední stráže byly viděny, jak odnášely své mrtvé a raněné. Američtí mrtví pohřbeni byli následujícího dne v klášteře Maracahan. Brigádní generál Greene vydal zvláštní provolání, v němž pochválil své mužstvo za hrdinost jeho.

Dopisovatel londýnských Times

chválí nadšeně americké vojáky, kteří dovedou zachovati chladnokrevnost v největším nebezpečí. Když španělské střely přeletovaly přes příkop, bavili se tam vojáci hrou karet.

Monitor Monterey přijel.

Dlouho očekávaný monitor Monterey a uhelná loď Brutus dorazily do manilského zálivu. Jakmile přijede monitor Monadnock, bude započato s bombardováním Manily a též z pevniny útok na město podniknut. Mužstvo, tvořící třetí výpravu nebylo dosud všechno vysazeno na břeh, ježto divoký příboj činil plavbu na lehkých člunech nemožnou. V obleženém městě horší se poměry každým dnem. Už i bohatí lidé pociťují nedostatek potravin. Činí se přípravy ku zabíjení koní a psů.

Pokrok na Porto Ricu.

Generál Miles na Porto Ricu pokračuje zdárně ku předu a jeho plány nejsou ani v nejmenším mařeny. Postupuje na San Juan se čtyř stran, takže udržuje Španěly v neustále nejistotě a mimo to sevře je v sousedství Aibonito, nepospějí-li všechno španělské vojsko co nejrychleji do San Juanu. Až spojí se divise gen. Henry-ho se sborem generála

Schwana, bude mohutná armáda pohromadě. Mnozí vyšší důstojníci jsou toho náhledu, že už ani k boji nedojde, ale přes to generál Miles neochabuje v energii a přihlíží pilně ku všem detailům kampaně, jako kdyby se o mír ani nejednalo. Vojsko má dosti zdravého a čerstvého pokrmu a proto je při dobré náladě.

V úterý ráno dobyl generál Wilson město Coamo se ztrátou pouze sedmi raněných, vesměs to členů 16. pluku pennsylvanských dobrovolníků. Španělové mezi zabitými ztratili svého velitele, majora Yellescase, kap. Ecante, kapitána Lopeze a devět prostých vojáků. Raněných měli 35. Američané zajali celou pěší posádku, čítající 180 mužů. Jízda se zachránila.

Odbor války obdržel zprávu od generála Milese, v níž tento udává počet raněných vojáků. V šarvátku blíž Coamo, 9. srpna, zraněno bylo pět mužů ze šestnáctého pluku pennsylvanského. 8. srpna generál Haines utkal se s nepřitelem v okolí Guayama, při čemž kapitán Edward O. Thompson a čtyři muži ze čtvrtého pluku ohoského byli zraněni. Usmrčen nebyl nikdo a poranění jsou z většího díla lehká.

Transportní loď Chester, s prvním plukem dobrovolných inženýrů, počtem 1200, vyplula ve středu na Porto Rico.

Vracejí se vojsko.

Očekává se, že první loď s vojáky, kteří účastnili se kampaně na Kubě, dorazí dnes do Montauk Point na Long Islandu. Gen. Shafter doufá, že všecko vojsko, kterému návrat byl povolen, opustí ostrov během deseti dnů. Odbor války ve Washingtoně se obává, aby žlutá zimnice nebyla zanesena do Spojených Států a proto nařídil, že všichni vojáci, dříve než na transportní lodi budou převedeni, musejí býti po tři až pět dní pozorováni lékaři a ti kdož objevili by podezřelé známky náky, nesmějí býti puštěni do Spojených Států. Vojsko, které čeká na přepravu, musí se často koupati, oděv čistiti a před plavbou do jiného šatů se obléci. Předměty, které mohly by zanésti náhazu, musejí býti pročištěny parou neb jiným způsobem. Ti, kdož pozdravují se ze žluté zimnice, neb mají podezřelé příznaky, nesmí býti připuštěni mezi zdravé vojáky. Vojsko vsedati musí na lodi za dne pod dohledem lékařů, kteří bděti budou nad zdravotními opatřeními během války.

Boj se do Španělska.

Španělští důstojníci netěší se nijak na návrat do vlasti, kdež očekává je opovržení a pronásledování po útrapách, které přestátí jim bylo v nezdravé krajině v zápasu s povstalci a konečně s přesilou americkou. Generálové Toral a Linares budou mezi posledními, kdož opustí břehy kubánské. Linares začíná se již zotavovati ze svých ran.

Veškerá americká jízda, jež byla v Santiagu, nalezá se na cestě do Montauk Point, na Long Islandu. 71. pěší pluk new-yorský odjede dnes neb zítra na parník St. Paul. V městě ubývá sice zimnice, ale přece mnoho lidí je dosud nemocných.

Garcia obléhá Holguin.

Plukovník Jane ze štábu Garciova přijel z bojiště do Santiaga s depešemi oznamujícími obsazení Gibary, na severním pobřeží provincie Santiaga de Cuba. Gibara byla opuštěna Španěly, kteří zane-

chali tam 1000 raněných a nemocných, o něž pečuje kubánský velitel. Garcia, s 8000 muži obléhá nyní Holguin, kteréžto město hájeno je generálem Logue, jenž vyzván byl už ke kapitulaci.

Stav vojska na Kubě.

Zpráva gen. Shaftera z 10. srpna zní následovně: Úhrnný počet nemocných, 3,255; úhrnný počet případů zimnice, 2,181; nových případů zimnice, 307; pozdravených ze zimnice, 253. Úmrtí se událo ve středu 10.

Manila bombardována.

Povstalci filipínští, z obavy, že mír co nejdříve bude uzavřen mezi Španělskem a Spojenými Státy a že Američané odtáhnou, zoufale pokoušejí se o dobytí Manily. Minulou neděli večer bombardovali město velikými moderními děly a časopisy španělské v Manile rozlašovaly, že se Američané střelby účastnili; dokonce jména "padlých" bylo uvedena, mezi nimi několika vysokých důstojníků. Těší též obyvatelstvo, že polovička Američanů podlehla zimnici a vůbec mnoho jiných lidí rozšiřují, aby lid úplně na myslí neklesl.

V neděli mnoho střel vniklo do města, některé dokonce do citadel samotné a tam prý několik žen usmrtily. Uvnitř zdí panoval hrozný zmatek, ženy a děti kvílily a ve zděšení se modlily celou noc. Jedna koule zranila 20 vojáků v baterii Luneta; jiná vybuchla v kasárnách v Molate a usmrtila 5 mužů. Jedině smělym výpadem zachránilo vojsko španělské pevnost Malote a skladiště zbraní. Povstalci stříleli přesně, tak že málokterá rána minula se cíle. Celkové ztráty španělské obnášejí asi 100 mužů.

V pondělí bylo v bombardování pokračováno a zdálo se, jako by se všech stran do města stříleno bylo.

V neděli 1500 domů hořelo ve Fondo a plameny, rozdmýchané silným větrem, ohrožovaly celou Manilu. Oheň byl konečně uhašen sborem hasičským, zorganizovaným příčiněním britských obchodníků.

V obleženém městě obyvatelstvo nalezá se na pokraji vyhladovění. Vojsko a úředníci mají v moci veškerou potraviny a o ostatní lid nijak se nestarají. Dopisovatel Spojeného tisku sděluje, že sám viděl, jak domorodci pojídali myši. Někteří loupí a vraždí, jenom aby ku potravinám si dopomohli.

W. K. Brice, syn bývalého senátora spolkového a velikého boháče C. S. Bricea, jenž presidentem McKinleym jmenován byl po bočníkem gen. Merritta v hodnosti kapitána, dorazil do Cavite 3. srpna.

Papež se stará o mnichy.

Papežský nuncius navštívil ve středu předsedu španělského ministerstva Sagastu a jménem papeže žádal jej, aby při sestavování podmínek míru pamatoval na bezpečnost mnichských řádů na ostrovech Filipinských, které prý tolik zkusily během přítomné vzpoury. Sagasta dal pouze vyhýbavou odpověď. Na jiných ostrovech bude prý vláda španělská chrániti mnichy, ale na Luzonu nemůže prý činiti ničeho, poněvadž je v rukou Američanů a povstalců. Neujme-li se Španělsko náležitě mnichů, odhodlán je papež obrátiti se na evropské velmoce a vyjednávat přímo s vládou americkou prostřednictvím katolických prelátů. Sp. Státy jsou však rozhodnuty zlomiti kněž-

skou hrůzovládou, která byla horší, nežli úřední útisk španělský a u povstalců teprve nemohou mniši hledati smilování.

Ve Španělsku začíná se pohlížeti na gen. Polavieju jako na muže budoucnosti. Mnozí bystří státníci předpovídají, že stane se nástupcem Sagastovým jako předseda minist. rstva a později že prohlášen bude za guvernéra.

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Chicago, 11. srpna

Za několik minulých dnů není k zaznamenání žádná pozoruhodnější změna ve stavu trhu. Červená cizka číslo 2. prodává se za 72c, jarka číslo 2 za 70 až 72c., tvrdá číslo 2 za 71½ až 72c.

Kukuřice jest teď ceny ochablější následkem docházejících zpráv, že deště včasné aspoň částečně napravily, co již se zdálo úpl. ne pokazuje. Číslo druhé prodává se za 32½ až 32c., pro prosinec 32½.

Oves jest též do jisté míry v souhlasu s kukuřicí, prodává se čís. 2. za 29c., bílý 25 až 28c. Žito prodává se nyní čís. 2. za 45½; pro září 41½c.

Jetmen stoupá v ceně, prodává se již za 36 až 45c.

Lněné semeno opět opadlo, je za 88c.

Nový dobytek setrvává v ceně pevně a ustáleně. Jateční vol prodávají se po 44.15 až 45.80, krávy a jalovice 42.30 až 44.80, texassí volí 43.85 až 4.30, západní volí 43.00 až 4.60, volí k žiru 43.20 až 4.80.

Vepřový dobytek mění cenu do jisté míry skoro každodenně. Kdežto v úterý a ve středu byl ochablější a klesl pod 41.00 za nejlepší kusy, dnes se znovu v ceně zvedl. Lohový se prodává po 43.60 až 43.97½ a těžký 43.65 až 44.05.

Omaha, 11. srpna.

Trh dobytčí jest pro prodávající dosti uspokojivým, však krmných volů přiváží se málo, bu nepatrně. Dnes bylo v trhu pouze jen sedm stáří, z nichž jedno prodáno bylo za 44.30, ostatní pak po 44.85 až 5.35. Poslednější cena zaplacená byla za stádo pěkných černých bezrohých volů, vážících průměrem 1301 liber. Dobytky z ranějí přiváží se hojně a tento týden předtím přivoz značnou měrou týdny jiné.

Dobytek z ranějí prodává se do 42.25 a 4.25. Krávy a jalovice jsou ceny nezměněné a prodávají se po 42.25 až 4.00. Jedno stádo pěkných mladých jalovic přineslo 44.50. Na dobytek k žiru jest nyní odbyt lepší, proto též i cena pevnější. Takový prodává se od 42.75 do 4.65.

Vepřový dobytek byl v minulých dnech ceny ochablé, však tento týden se opět zlepšil a prodává se po 43.75 až 3.80.

Vojce během minulých dnů stouply na 12c. Mléko je ceny pevné; dobré z venkova 10 až 12c., z mlásoven se sbírají smetaný 15 až 16, z odstředěného 18c.

Drůbež je teď levnější; slepice 6½ až 7, staří kohouti 4c., kuřata 10 až 11c.

Seny trvá v ceně nezměněné, z vřší 45.00, z bílé 41.00.

Brambory klesly na 40c. buší.

Med pěkný bílý je za 14 až 15c.

Kůže jsou ceny ustálené; syrové 6½ až 7½ solené 8 až 9c., telecí 7 až 8c.

St. Louis, 11. srpna.

Pšenice je ceny pevnější, ač nezměněné. Červená ozimka čís. 2. prodává se po 71½ až 74c., pro září 68, prosinec 66½. Tvrdá číslo 2. za 70 až 71½.

Kukuřice je ceny ochablější a nižší; číslo 2. za 32, pro září 31½, květen 32½.

New Orleans, 11. srpna.

Bavlna je ceny kladné, nezměněné; prostřední 5 11-16.

Zprávy spolkové.

Court Libuše C. o. F.

odbyvá příští schůzi v neděli dne 14. srpna ve dvě hodiny odpoledne v místnosti p. Fraňka. Všichni dámy, které přistoupiti si přejí, jsou žádány, by se dostavily. Mrs. B. Vašák, Mrs. M. Bureš, taj. proz. nád.

Dvůr Prokop Velký č. 3380 I. o. F. odbyvá zvláštní schůzi v neděli dne 14. srpna ve dvě hodiny odpoledne. Důležité jednání vyžaduje přítomnost všech členů.

Jos. Těsnohlídek,

nádeslní.

Sbor Boleslava, čís. 60. JČD. odbyvá svojí pravidelnou schůzi příští neděli dne 14. srpna v místnosti spolkové. Jest žádoucí, aby se všechny údkyně do schůze této dostavily, neb jest důležité jednání na pořádku.

Frant. Čapek, taj.

Rád Palacký, čís. I. Z.Č.B.J. Všichni bratři, kteří by sobě přáli platit měsíční příspěvky mimo schůze, nechť tak učiní vždy a sice každé dvě neděle po schůzi. Najdou mě vždy v mém bytu 1518 William ul. od 9—12 v neděli odpoledne. Simon Rokusek, účetník.

Rev W. B. Costley v Stockbridge, Ga., když jedenkrát byl za kazatelským povoláním v Ellenwood, v tomže státu, náhle rozemohl se na cholera morbus. On praví: "Nahodilou příležitostí dostal jsem láhev Chamberlain's Colic & Diarrhoea Remedy a to myslím, že zachránilo mi život. Lék ten poskytl mi vše okamžitě." K dostání ve všech lékárnách.